

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Vladna zveza radikalov in demokratov je razbita. Pribečević je bil trdno prepričan, da bo Pašić vsaj njegovo skupino iz demokratskega kluba vzel v svojo vladno. Pašić se je pa tudi njega otresel in v soboto zvečer je sestavil vladno iz samih radikalnih prvakov. To je za demokrate hud udarec, bili so vsi iz sebe, ko so videli novo vladno listo, ker dobro vedo, da bodo sedaj najbolj zagriženi radikali zasedli policijska in druga oblastniška mesta ter pri volitvah na vso moč odpravili volilce od demokratske volilne škrinje ravnako tako, kakor od drugih in skušali s silo in zvijačo, z denarjem in obljubami pridobiti največ glasov radikalni stranki. Pribečević, ki je poprej toliko grozil, da bo treba na vsak način in če tudi s silo podpirati pri volitvah njegovo in Pašićevo vladno, se je sedaj sam znašel v opoziciji s strahom pred volitvami in pa v najhujših zadregah, ker so za njegove liste in priganjaje sedaj trdno zaprte državne blagajne. Radikali so zadovoljni, da so sami na vladi, da bodo sami izvajali volitve, da imajo toliko dobrih mest za svoje pristaše itd., nezadovoljni pa radi tega, ker so njihovi predniki in bivši demokratski vladni zavezniki silno osušili državne blagajne.

Vladnim Turkom in samostojnežem je Pašić sicer prihranil po eno ministrsko mesto, pa ker zanj peščica turških in slovenskih samostojneških hlapcev prav nič ne pomeni, jih ni dosti vabil ter prav rad videl, da so tudi trgovino in poljedelstvo prevzeli drugi radikalni ministri poleg svojih poslov. Da bi izključno srbska ministrska lista vsaj malo cikala na SHS, si je Pašić izmislil ter ustoličil dva nova ministra, enega za Slovenijo, drugega pa za Hrvaško. Prvi, dr. Niko Zupančič, je bil nekdanj Slovenec, sedaj pa že davno ni več, ker je že davno prestopil v pravoslavje in v srbsko radikalno stranko, drugi, dr. Supilo, bi moral biti sicer Hrvat, pa sam trdi, da je Srb katoliške vere. Ker stoji za Pašićem velesrbska agitacija in velesrbska stranka s svojimi listi, ki zahtevajo nadvlado Srbije, imenujejo ta dva nova ministra v beograjskih krogih — «ministra za kolonije». Radikalna stranka vlada kama, ima 96 poslancev, proti sebi pa 323 in zato je vsako delo nove vlade nemogoče in bo najbrž že na današnji skupščinski seji prečitan ukaz o razpustu parlamenta ter bodo določene nove volitve za nedeljo dne 18. marca 1923.

Dosedanja skupščina je imela 419, nova bo imela pa 313 poslancev, od katerih odpade na Srbijo in Macedonijo 112, na Bosno in Hercegovino 48, na Hrvaško Slavonijo in Srem 66, na Dalmacijo 16, na Banat, Bačko in Baranjo 34, na Slovenijo 25, na Beograd in Zagreb po 2, in na Ljubljano 1 poslanec. V Sloveniji in Hrvaški radikali itak nič nimajo, pri prihodnjih volitvah naj se srbski narod otrese mračnjake Pašićeve družbe, mi bomo pa z demokrati in drugimi centralističnimi priveski sami opravili in tako se bo našla pot do pravega in zdravega sporazuma. Radikalcev je pri nas komaj za eno kartasko omizje, ki je sestavilo nekako resolucijo «radikalne okrajne konference v Kočevju», v kateri pravi, da «okrajna konferenca radikalne stranke v Sloveniji pozivlje vodstvo radikalne stranke, naj deluje na to, da se napravi konec škodljivi cepitvi naprednih sil v Sloveniji». To je torej glavna skrb in politična smernica Pašićevih ljudi v Sloveniji, da se neha cepitev liberalcev in da se vsi liberalci združijo, proti «klerikalnemu zmaju» seveda. Zdaj pač dr. Lenardova «Samouprava» ne bo mogla več farbatiti ljudi, da nima slovenska radikalna «stranka» nič opraviti z liberalizmom in ne bo mogla več tajiti, da ta «stranka» ni nič drugega nego svobodniželna staroliberalna in v naprednjakarsko družbo spadajoča peščica podkupljenih ljudi.

Poljska.

V mladi poljski republiki je prošli teden v ponedeljek novi predsednik dr. Narutowicz prisegel na ustavo, v soboto opoldne je pa padel zadet od morilnih strelav morilca, ki je tako iz lastne politične zagriženosti, ali pa po navodilih masčeval poraz desničarske, to je plemiške, velekapitalistične in nacionalistične politične skupine pri izvolitvi dr. Narutowicza za predsednika republike kot zastopnika ljudskih in socialno čutečih strank. Umorjeni predsednik je bil rojen leta 1865, bil je miren in skromen človek, kot inženir mož svetovnega slovesa in ker se je odločil za pravično politiko delovnega ljudstva, je moral slediti nemškemu ministru dr. Rathenau-u kot žrtev besnega sovraštva in nasilja plemenitašev in bogatašev.

Bolgarija.

Bolgarija trpi vsled neprestanih izgredov bogataške in nacionalistične opozicije proti zemljoradniški vladi, ki je v Bolgariji na krmilu. Desničarski atentatorji so pred kratkem vrgli bombo pred voz ministra Daskalova, ki zastopa odsotnega ministrskega predsednika, pa k sreči niso nikogar zadeli. Napadalcu so zbežali, zemljoradniška stranka pa dobro ve, da jih ima iskati med bogatini, ki ne pustijo ljudstva do veljave ter se proti vsaki pravi narodni vladi z vsemi sredstvi borijo.

Lozanska konferenca

tudi ne bo našla izhoda iz evropske krize, ker so nasprotja med antantnimi državami prevelika radi medsebojne tekme in ker Rusi nočejo popustiti od svojih zahtev. Nastop angleškega zastopnika je bil celo nekaj poziv, da bi morale antantne in še druge države skupno nastopiti proti Rusiji, ruski zastopnik je pa odgovoril: «Mi vam nujamo trajni mir, dočim hočete vi organizirati proti nam trajno vojno. Ruska revolucija je

pretvorila rusko ljudstvo v narod, kojega moči se z izredno silo osredotočujejo v njegovi vladi. Ako bo ruski narod prisiljen voditi boj, on v nobenem slučaju ne bo kapituliral. Vi ste mogoče vznemirjeni vsled tega, ker se je naša konjenica zopet pojavila na Pamiru in ker nimate več pred seboj napol norega carja. Mi vam ne nujamo vojske, ampak mir na temelju razmejitve med Rusijo in Anglijo in priznanja suverenitete Turčije.»

Naša zborovanja.

PODUČNI TEČAJI ZA ZAUPNIKE IN ORGANIZATORJE.

Sv. Marko niže Ptuj v sredo, dne 27. decembra, v prostorih posojilnice. Za župnije: Sv. Marko, Sv. Marjeta, Ptuj, Sv. Vid in Sv. Barbara.

Sv. Lovrenc v Slov. gor. v četrtek, dne 28. decembra v društveni sobi (stara šola). Za župnije: Sv. Lovrenc, Polensak, Sv. Andraž, Sv. Bolfenk, Sv. Urban in Ptuj. Sv. Bolfenk pri Središču v petek, dne 29. decembra v sobi posojilnice. Za župnije: Sv. Bolfenk, Središče, Sv. Miklavž, Ormož, Ljutomer in del Medžimurja.

Hajdin pri Ptuj v soboto, dne 30. decembra, v Društvenem domu. Za župnije: Hajdin, Sv. Janž, Cirkevce, Sv. Lovrenc, Ptujška gora, Sv. Vid, Vurberg, Sv. Martin in Ptuj.

Začetek povsod ob pol 9. uri predpoldne. Predavata prof. Ivan Vesenjaj in poslanec Zebot.

Sv. Marjeta ob Pesnici v torek, dne 2. januarja, v župnišču. Za župnije: Sv. Marjeta, Sv. Peter, Jarenina, Sp. Sv. Kungota, Sv. Jakob in Sv. Barbara v Slov. gor. Predavajo: Evald Vračko, Alojzij Supanič in Franjo Zebot.

Hoče pri Mariboru v sredo, dne 3. januarja v društvenem domu. Za župnije: Hoče in Slivnica.

Fram pri Mariboru v četrtek, dne 4. januarja v Aninem dvoru. Za župnije: Fram, Slivnica, Sv. Martin in Gornja Polskava. Predavata: Alojzij Sagaj in Fr. Zebot. Začetek povsod ob pol 9. uri predpoldne.

Radvanje pri Mariboru v petek, dne 5. januarja v hiši g. Franca Pristovnik. Za občine: Radvanje, Razvanje, Tezno, Studenci in Pekre. Začetek ob 2. uri popoldne. Predavata Fr. Zebot in Ivan Vesenjaj.

OKRAJNI SHODI ZAUPNIKOV KZ V MARIBORSKEM OKROŽJU.

V Gornji Radgoni v hiši Posojilnice v torek, dne 2. januarja ob 9. uri predpoldne.

V Ljutomeru v sredo, dne 3. januarja, ob 9. uri predpoldne. Lokal se še določi.

V Ormožu v dvorani gostilne Bauer, v četrtek, dne 4. januarja ob 9. uri. (Na teh treh zborovanjih poročal poslanec dr. Hohnjec.)

V Murski Soboti v torek, dne 9. januarja ob 9. uri predpoldne.

V Križevcih (za severni del Prekmurja) v sredo, dne 10. januarja ob 9. uri.

V Črenšovcih (za spodnji del Prekmurja) v četrtek, 11. januarja ob 9. uri predpoldne. Prostor za ta zborovanja se še določi. Poroča poslanec Vlad. Pušenjak.

V Ptuj v dvorani minoritskega samostana v ponedeljek, dne 8. januarja ob 9. uri predpoldne.

V Slov. Bistrici v dvorani Hranilnice v torek, dne 9. januarja ob 9. uri predpoldne. Poroča poslanec Fr. Zebot.

Pri Sv. Lenartu v Slov. gor. v dvorani pri Arnušu v sredo, dne 10. januarja ob 9. uri predpoldne. Poroča poslanca Roškar in Zebot.

V Mariboru (za levi dravski breg) v četrtek, dne 11. januarja ob 9. uri predpoldne v dvorani gostilne g. Orovič.

V Mariboru (za desni dravski breg) v petek, dne 12. januarja ob 9. uri dop. istotam.

V Vuhredu (za marenberški okraj) v soboto, dne 23. januarja, ob 9. uri predpoldne v gostilni Widmoser pri kolodvoru. Poroča poslanec Pušenjak.

Shodi Slovenske ljudske stranke se vršijo po temle redu: Prihodnje nedeljo, dne 24. decembra, po rani maši v Makolah v društveni dvorani. Na Stefanovo po rani maši pri Sv. Toniažu blizu Ormoža v gostilni g. Skrleca. Isti dan popoldne ob 3. uri v prostorih g. Ferd. Korparja v Osluševcih. Na teh shodih poročal posl. Fr. Zebot. — V nedeljo, dne 31. decembra po rani maši bo shod v Spodnji Polskavi, a isti dan popoldne ob 2. uri v Račah pri Mariboru. Na Novega leta dan po rani maši zborovanje SLS v St. Petru niže Maribora. Natane neje v prihodnji številki. V župnijah, kjer želijo politična zborovanja, naj glavni zaupniki to javijo po dopisnici Tajništvu Slovenske ljudske stranke v Mariboru.

Shodi v Meziški dolini. Na Stefanovo dne 26. dec. v Prevaljah. Novo leto dne 1. jan. v Kotljah. Vršili se bodo tudi shodi v Ojstrici in Libeličih. Na vseh teh shodih poročal poslanec Pušenjak.

Sijajno zborovanje Slov. ljudske stranke v Mariboru. Vedeli smo, da naša stranka tudi v Mariboru pridobiva, a da je toliko Mariborčanov zedinjenih v organizaciji SLS, kakor je pokazal shod dne 18. decembra, to nas je radostno presenetilo. Gambrova dvorana je bila nabito polna samih mož iz vseh stanov. Shodu je predsedoval prof. Vesenjaj, a govorili so člani občinskega sveta dr. Leskovar in dr. Jerovšek ter poslanec Zebot. Sprejeli so se sklepi, s katerimi se Mariborčani zahvaljujejo zastopnikom naše stranke v občinskem zastopu za njih krepki nastop. Zborovalci so izrazili zaupanje poslancem Jugoslovanskega kluba in zahtevali, da ne odnehajo, dokler se ne doseže zakonodajna avtonomna Slovenija. Državni nameščenci, pri-

staši SLS obtožujejo bivšo vladno, da jih namenoma pustila v največji bedi, dočim je imela za oficirje, kanone, Sokole in Wranglovce milijarde. Navzoči nasprotniki so strmeli in se čudili napredku naše stvari v Mariboru.

Kamnica pri Mariboru. V nedeljo, dne 17. t. m. smo imeli pri nas lepo uspeli shod Slovenske ljudske stranke. Za predsednika je bil določen g. Anton Lorbek. Govorili so: narodni poslanec Zebot, profesor Vesenjaj in posestnik Hlebič. Zborovalci so izrekli zahvalo našim poslancem za vneto brambo ljudskih pravic. Nato se je izvolil novi odbor krajevne organizacije Slovenske ljudske stranke. Predsednik je vrl posestnik g. Anton Lorbek, podpredsednik pa g. Stanislav Hauptman, župan v Rošpohu. Za blagajnika je bil izbran g. Fr. Božiček, za tajnika pa g. Jožef Marko. Može so se po shodu posvetovali o izvršitvi organizacije in o pripravi za volitve. To moramo reči, da so v kamniški župniji najboljše močje in fantje na strani naše ljudske stranke.

Sladka gora pri Smarju. Pri nas se je vršil v nedeljo, dne 17. decembra, po rani maši shod SLS v čitalnici. Poročal je prišel g. poslanec Davorin Krajnc. Shod je otvoril in vodil g. Mihael Gobec, načelnik KZ za Sladko goro, in dal besedo g. poslancu, ki je v dveh urnem govoru razložil naš notranji položaj. Shod se je vršil lepo in vzorno, ljudstvo je pazno sledilo gospodu govorniku in odobravalo delo naših poslancev ter izrazilo svoje nezaupanje do oseb, ki sede v vladnem tabornu. Lep in sijajen shod na Sladki gori je pokazal, da v šmarnskem okraju ni mesta za slabostno stranko.

Rajhenburg. Naše izobraževalno društvo je imelo preteklo nedeljo svoj občni zbor, katerega se je v prvi vrsti udeležila naša vrla mladina. Poročila odborikov in načelnikov odsekov so pričala, da društvo živahno deluje in skrbi za izobražbo članov. Občnega zbora sta se udeležila tudi gg. poslanci Škoberne in Pušenjak. Zadnji je pozdravil udeležence, začetel smernice izobraževalnega dela in bodril k vztrajnosti. Izvolil se je novi odbor z g. J. Zupan kot predsednikom. Vrla agilne moči ki tvorijo odbor, so nam porok, da bo društvo i v bodoče neustrašeno delovalo za povzdigo izobrazbe.

Koprivnica. V nedeljo, 17. t. m. je priredila KZ pri nas shod. Poslanec Jož. Škoberne je poročal o političnem položaju, poslanec Pušenjak pa obširno govoril o državnem gospodarstvu in o proračunu ter o načrtu novega davčnega zakona. Številno navzoči zborovalci so odobraval izvajanja poslancev in želeli, da se večkrat prirede pri nas politični shodi.

Tedenske novice.

Med prazniki na delo za naše liste! Letos bomo imeli za Božič in Novo leto vse polno praznikov, torej obilo prostega časa. Naši somišljeniki, čitatelji in za našo sveto stvar vneti agitatorji naj ta prosti čas uporabijo za agitacijo za naše časopise. Iz mnogih krajev smo dobili obvestila, da so naši agitatorji in naša vrla dekleta že na delu za naš tisk in tako poročila bi morali dobiti iz vseh krajev naše Slovenske Štajerske. — Radi nesrečne centralistične politike letošnji Božič in Novo leto ne bosta tako vesela, kot smo to pričakovali. «Slov. Gospodar» se je celo leto neustrašeno boril proti centralizmu za avtonomijo, seve, ni dosegel vsega, kar si je stavil kot cilj svojega, za narod koristnega boja in to največ po krivdi samostojnih izdajic. Hočemo drugi Božič in Novo leto obhajati v večjem zadovolju in tako zaželeni avtonomiji, potem moramo na delo za glavnega boritelja samostojnosti «Gospodarja». Letošnji božični in novoletni prazniki naj bodo tudi doba uspešne agitacije za naše časopise.

Gospodarji! Naročite za svoje družine, posle, vničarje «Slov. Gospodar». Ako ne morete za celo leto, naročite jim ga vsaj za četrto ali pol leta. Dober list v delavčevi hiši bo ugodno vplival. Storite takoj!

«Kmetijski list» in inteligenca. V zadnjem «Kmet. listu» vabijo samostojneži izobražence v svojo stranko. Pravijo: «V dobi gradnje smo obenem v dobi političnega kričaštva. Kako pa naj bo stavba dobra, če jo vodijo kričači in hujskači, mesto izvežbanih zidarjev! — Tako spoznajo tudi največji kričači in hujskači, da je vse slabo in za nič, kar so oni zgradili. Saj so ravno oni povsod in vselej naglašali, da kmetijskega ljudstva ni zmožen zastopati drug, kakor samo kmet. V tem so bili zvesti nasledniki največje naše politične sode, ki jo je vodil Linhart pri ptujskem «Štajercu». Treba si je zapomniti to izpoved naših samostojnežev.

Članek o podrobnih izvedbi obmejnega prometa, kakor ga je končnoveljavno določila mešana komisija jugoslovanskih in avstrijskih zastopnikov, prinesemo v prihodnji številki, ker za danes ni bilo dovolj prostora.

Mariborska porota. (Nadaljevanje). Dne 13. t. m. se je zagovarjal pred poroto 28 letni rudar Josip Linčar radi posilstva in oskrumbe omožene žene. Linčar se je zagovarjal s pijanostjo in je dobil samo 3 mesece zapora. Za Linčetom se je zagovarjal radi posilstva dveh mladoletnih deklic 63 letni vinogradni čuvaj Ivan Kramar iz Hlapja v Slov. gor., ki je bil obsojen na 2 leti ječe. Dne 13. t. m. je porota obsodila na štiri leta ječe Martina Zavec, ki je streljal proti fantom iz sosedne vasi in smrtno zadel Franca Sirca. Ta žalostni slučaj uboja se je zgodil na Ptujskem polju. Dne 14. t. m. se je bavila porota z ubojem na plesni veselici v Dolnji Bistrici pri Murski Soboti, ki se je zgodil dne 17. septembra l. l. Po plesu je nastal proti večeru prepir med fanti iz Dolenje in Srednje Bistrice, iz prepira se je izcimil hud pretep s koli in noži. Oženjeni 25 letni poljedelec Ivan Zalik je s tako silo udaril Matijo

Jakšiča s hrastovim kolom po glavi, da mu je prebil lobanjo in je udarjeni šel pet minut umrl. Zalik je dobil radi prekoračenja silobrana samo 11 mesecev ječe. Dne 16. t. m. se je bavila porota z graničarjem in njegovo ljubico. Graničar, Rus Britvin je obdolžen, da je v sporazumu s svojo ljubico Marijo Tomažič iz St. Janža pri Marenbergu ustrelil svojega tekmeča Germuta 18. julija t. l. Britvin se izgovarja s silobranom in radi nejasnosti v celi zadevi, je bil ta slučaj preložen do prihodnje porote. Zgoraj omenjenega dne so tudi preložili do prihodnje uboj z motiko, katerega je izvršil 3. novembra v Andrejevcih pri Murski Soboti, Josip Sajšček, ki je z motiko ubil Stefana Gorec. Fantje so kopali krompir, se napili in zvečer spili z motikom. Dne 18. t. m. je bil obsojen na smrt na vešalih 74 letni oče Janez Zelenik, ki je hladnokrvno priznal, da je odsekav svojemu sinu v spanju z ostro sekuro glavo. Sin Zelenikov je postal v zadnjem času zapravljen, pijanec in surovina, ki je grozil očetu in svoji ženi. — Dne 4. maja je žena napadla v spanju svojega moža, da udarila dvakrat s sekuro, a ga samo lahko ranila. Najbolj pa je peklo sinovo pijančevanje očeta, ki je dne 9. maja ob peti uri zjutraj z dvema udarcema s sekuro odsekav vsled pijanosti še spečemu sinu glavo. Ko so kasneje prišli orožniki, je stari prevzitek svoje dejanje priznal in izročil oprano sekuro, na kateri pa je bilo še nekaj krvavih madežev. Priče so danes pri porotni obravnavi slikale obupen položaj, ki je zadnje čase vladal v Zelenikovi hiši med očetom in sinom. Prepričani so bili na dnevnem redu. Sodna izvedenica sta izjavila, da Zelenik ni popolnoma odgovoren za svojo zločinsko dejanje. Porotniki pa so kljub temu z 8 glasovi proti 4 potrdili vprašanje umora in tako je bil Zelenik obsojen na smrt na vešalih. Dne 19. t. m. je bil obsojen radi umora svoje žene Peter Sahernik iz Zgor. Kaple na smrt na vešalih. Zakonska Sahernik sta živela dolgo v medsebojnem prepiru, ker je imel Sahernik ljubavno razmerje z drugo. Istega dne sta bila obsojena vsak na devet let ječe delavca Herman Burdion in Franc Juhart iz Zgor. Sv. Kungote pri Mariboru, ker sta nasilnim potom oropala Ervina Vaupotič v noči kolesa in mu grozila s smrtjo, ako bi ju ovdil.

Lokomotiva jo je smrtno povozila. 53letna Roza Bauman iz Pobrežja pri Mariboru je hotela preko železniskega tira pri prehodu na Tržaški cesti. Lokomotiva, ki je v trenutku prehoda starke pridrdrala mimo, je revo smrtno povozila.

Dogodljaji iz St. Janža na Dr. polju. Nedavno sem šel skozi St. Janž po opravkih. Ko pridem izva ovinaka skozi majhen gozd od ptujske strani, srečam nekoga kmeta, ki je klel in rešal ter se večkrat obrnil nazaj in kazal fige proti St. Janžu. Imel je bič, konje in voz. Godrnjal je na pol glasno sam pred se: »Za Sokola, pa še 2000 K če imeti ta hudič«. In se je še obrnil proti St. Janžu in z obema rokama kazal fige nazaj. In ko grem dalje, pa vidim učitelja Jarca, ki je vpil za kmetom: »Dajte mi tisoč kron ali pa boste morali pri sodnji dati za Sokola dva tisoč«. Se hočete pobotati, če ne Vas tožim. Med potjo sem zvedel, da je dotični kmet rekel učitelju Jarcu, da je osel. Za to je hotel imeti 1000 kron. Zakaj mu je rekel, da je osel, tega pa ne vem, pač pa mi je znano, da ga je slično krstil neki fant od Sv. Martina. Imenoval ga je javno v pričo več ljudi, da je baraba. Rekel mu je baraba zato, ker je Jarc napravil sovraštvo med dotično hišo, kjer je fant doma in med njihovimi sosedi. Koliko je resnice na tem, o tem ve bolj natančno sodnja v Mariboru, kjer tečejo razne tožbe, ki so posledica Jarčevih zahrbtnih spletkarij. Tako se splošno govori pri Sv. Martinu in v St. Janžu. Res lepo!

Kaj je novega pri Sv. Križu pri Mariboru? Prav veselo je bilo pri nas na praznik Brezmadežnega spočetja in na dan večne molitve. V Marijin vrtce je bilo sprejetih 23 dečkov in deklic, k Marijini družbi jih je pristopilo 8. Gledljivo je bilo, ko so zlasti dečki glasno in odločno obljubili zvestobo Mariji. Vspodbuden vzgled žive vere nam je dala Gaubčjeva družina. Imajo bolnega očeta, ki ne more hoditi. Tedaj so si otroci rekli: Napravimo nosila in ponesimo očeta v cerkev! Rečeno, storjeno! Četudi je zelo naporen in strm breg k cerkvi (zdrav človek rabi pol ure za dotično pot) so vzeli pridni otroci svojega očeta na nalašč za to narejeni stol in ga prinesli v cerkev, kjer so vsi pristopili k sv. obhajilu. Koliko je zdravih kristjanov, nekateri nimajo do cerkve več ko 50 korakov, pa niso prišli! Pa ne moremo se človek ne živi samo od kruha, ampak tudi od božje besede!

Primerjava dveh občin. (Dopis iz Radizela pri Mariboru.) Pod tem naslovom smo že zadnjič obljubili, da hočemo navesti še nadaljne primere, kakšna razlika je dandanes med našo občino in sosedno Orehovo vas. Ker bi si pa znali naši gg. občinski »poglavarji« domisljevati, da imamo s tem namen koga osebno žaliti, izjavljamo enkrat za vselej, da bodemo naše razmere vzeli in presodili popolnoma objektivno, takšne, kakršne pač — žalibog — so! Zatorej po našem mnenju ne delamo s tem nikomur krivice, ako se resnica izve malo dalje vun izven mej naše fare, kajti, da smo danes v gospodarskem oziru tako daleč za sosed. Orehovo vasjo, bi se dala pisati obširna poglavja. — Omenili smo zadnjič vzorno požarno brambo in električno razsvetljavo, s kjo se po vsej pravici ponašajo Orehovaščani in Hotinčani, zatorej vprašamo Slivničane: Ali bi mogoče škodovali naši občini, če bi tudi pri nas imeli kaj sličnega? Imeli bi seveda, toda kdo bi bil vse to platil? boste rekli. Ali je pa mar našim sosedom vse to. Miklavž na krožniku prinesel? Gotovo ne, pač pa so imeli v svoji sredini moža, ki se ni zbal še toliko truda in žrtve, ki je znal svoje občane z besedo in vzgledom za to pridobiti, samo da je njim pomagal do blagostanja. Da, blagopokojni Pišek! Tvoji lastni občani se te ne bodo tako hvaležno spominjali, kakor mi, ki smemo samo gledati doli k vam in si misliti: Ko bi bil on vsaj par let županov pri nas, bi tudi naša občina v gospodarskem oziru imela

čisto drugačno lice! In še celo kot farna občina in državni cesti in tik železnice! Ko bi g. Pišek ne bilo, bi še gotovo danes ne imela Slivnica lastnega poštnega urada, kakor tudi ne postajališča ob železnici! Toda predaleč bi šli v teh mislih, vrnimo se nazaj k predmetu, o kojem smo že in še bomo govorili, dokler homo vozil po naših že daleč naokrog preveč znanih »blatogazih«. Slivniške občinske ceste! Kdo se je doslej brigal za nje? Po njih stanju nam lahko odgovori vsakdo, da dozda še pravzaprav nihče! Če pomislimo, koliko novih cest se je med vojno zgradilo po koroskih in tirolskih gorah, preko katerih se sedaj najbrž Lahon z avtom vozi, ali bi bilo pri nas treba tolikih žrtve? Ne, pač pa pri nas manjka k temu edinstvo in dobre volje, ta nesrečna nesloga je bila tudi kriva, da še nimamo suhih cest na polja (lahko pa se grede Slivničani zdaj na obe cesti, oziroma potoka, drsati!). Seveda, da tudi pri nas ne manjka takih, ki pravijo: Je bila cesta po potoku ter so vozili tako moj oče in dedec, pa še lahko tudi tako ostane. Slivničani, če se znate kaj računati: Ali pa ne opazite, kako dolgo vam teko zovoz, če vozite ob vročem poletju po potokih, polnimi peska in kamenja? Vaša živina, ko bi znala govoriti, bi vam tudi povedala take, da bi se brez odloga poprijeli dela in bi najmanj v dveh letih lahko imeli čisto lepe ceste. Mi ne moremo reči kot Orehovaščani: Če prideš k nam z vozom ali peš, saj cesta lepa je, koder greš! Pač pa vsak kdor se pripelje od katerekoli smeri po naših cestah, godrnja po pravici z nami vred: Občinske ceste delajo celi Slivnici sramoto! Da pa za vedno ne bo tako ostalo, zato vam jamčimo že danes vsi — Radizelčani.

Novi zvonovi pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Dan 2. decembra t. l. je bil za župnijo Sv. Marjete ob Pesnici, zgodovinskega pomena; dobili smo po veliki darežljivosti župljanov in skrbi g. župnika tri nove, v Mariborski livarni vliite, bronaste zvonove D 1454 kg, Fis 722 kg in A 425 kg. Na tisoče ljudi se je imenovanega dne zbralo ob 9. uri pri farni cerkvi, od koder smo se v slovesnem, prav vzorno urejenem sprevodu med sviranjem godbe podali na kraj sprejema novih zvonov v Voseku ob Jareninski cesti. Pretresljiv je bil trenutek, ko so ob pol 11. uri pripeljali lepe sronove na treh čarobno okrašenih vozovih. Domači gospod župnik je stopil na prvi veličastno opremljeni voz z velikim zvonom, ki so ga peljali štirje, prav okusno nališpani konji, ter govoril v pozdrav novim zvonom. Med sviranjem godbe in mogočnim grmenjem topičev, smo v lepem, slovesnem sprevodu spremenili zvonove do farne cerkve. Tukaj je takoj ob obilni asistenci blagoslovil zvonove preč. gosp. stolni župnik in dekan Franc Moravec in je pomnoženi, mešani pevski zbor krasno zapel ganljivo pesem o zvonovih. Potem so bile blagoslovljene, od domačega mojstra solidno izdelane cerkvene klopi iz hrastovega lesa. Po kratkem odmoru so spretno potegnili zvonove v zvonik. Preštevilno občinstvo je bilo ves dan prešinjeno nepopisnega veselja in se je odlikovalo po lepem vedenju. O mraku istega dne so umetni kresni po gričih, slovesen mirozov, ubrane pesmi moškega zbora pred župniščem naznanjali župniji še drugo slovesnost, srebrni jubilej ali petindvajsetletnico župnikovanja duh. svet. č. g. Jerneja Frangež. Drugi dan, v nedeljo, dne 3. decembra, so že ob 9. uri neštete množice napolnile vse prostore pri cerkvi. Ob pol 10. uri se je zbralo občinstvo pred župniščem, kjer so se jubilanu v ganljivih nagovorih poklonile Marijine družbe in ga slovesno spremenile v krasno ozaljšano cerkev. Preč. g. stolni župnik in dekan je kot slavnostni pridigar vzbujal veliko pozornost, ko je v jedratih in dobro premišljenih besedah razlagal pomen novih zvonov po njihovih imenih in napisih: Jožef (Sv. Jožef bodi naš varuh v življenju in smrti uri), Marija (Ave Marija), Marjeta (Čast božjo oznanjujem, hudobne sile premagujem). Slavnosti govornik se je pa tudi oziral na drugo slavnost tega dne, na srebrni jubilej, že 25 let v tej župniji delujočega sedanjega župnika. Med slovesno sv. mašo g. jubilanta je mešani pevski zbor prav častno rešil svojo nalogo. Po sv. opravi so novi zvonovi s svojimi čistimi in mogočnimi glasovi oznanjevali novo veselje, novo življenje po župniji, pa tudi čast dajali mariborski zvonovilarni.

Smrtna kosa. Pri Sv. Barbari v Slov. gor. je na praznik Device Marije ob 10. uri dopoldne za vedno zatislil oči narodni trgovec g. Josip Kranjc. Bil je splošno zelo priljubljen vsled svojega odkritega in veselega značaja, rad je prepeval lepe pesmice, bil izboren tamburaš, trombentač pa kar na dve trompeti, pri vojakih je bil artilerijski četovodja in med vojno je začetkomu mnogo pretrpel. Kot izboren kolesar je spomlad padel na želodec, s tem dobil raka, a jetra mu je žolč uničil. Škoda za njegovo blago srce, ker je revežem rad delil, kar je mogel, tudi šolarji so dobivali marsikaj, ker je bil krajni šolski ogleda. Za dobrodelne namene je imel vedno odprte roke. Blag mu spomin! Veličasten pogreb je spremljalo ogromno število vrlih Barbarčanov in pevcem se izreka topla zahvala!

Umrl je v Savecih pri Sv. Tomažu po šestdnevni mučni bolezni 79letni Anton Toplak. Pokojni je bil spoštovan daleč na okoli in velik prijatelj otrok. Naj počiva v miru!

Velika tatvina. V poslopje Alojzija Krefta v Očeslavcih pri Radencih so v noči dne 14. decembra vlomili tatovi ter odnesli vso obleko in posteljno perilo v skupni vrednosti nad 150.000 K. V isti noči so nameravali vlomiti tudi v trgovino Josipa Hermana, pa so bili pravočasno prepočeni.

Zalostne novice od Sv. Ane v Slov. gor. Dne 11. 12. smo spremenili k večnemu počitku Petra Roškariča, ki je po kratki bolezni v 73. letu svoje starosti na Marijin praznik umrl. Rajni je bil obče priljubljen, dolgoletni odbornik Ročiške občine ter ud krajavnega šolskega sveta. — Isti dan je bil pokopan tudi Franc Stajnk iz Ščavnice, ki je umrl na jetiki komaj 39 let star. Zapušča ženo in tri nepreskrbljene otroke. Obema zvestima sinovoma sv. Cerkev svetila večna luč! — Ljudstvo, kakor povsod, tako tudi tukaj zelo godrnja zoper se-

danjo vlado, ki z visokimi davki izžema denar, kakor pijavka. Splošno velja samo želja, da bi Pašiči, Pribečeviči in še drugi taki »čiči« šli že enkrat, po domače rečeno: v nič!

Želja po novih zvonovih in druge novice iz Polensaka pri Ptuj. Uhaja mi spomin na predvojskin čas, ko nas je v adventnem času vsako jutro k zornicam mogočno klical naš veliki zvon. Ali od časa, kar je vojska ugrabila njega in njegova manjša dva tovariša, nas pa mlo kliče le en majhen zvonček. Oh, kake mlo in otožno se glasi! Po vseh sosednih župnijah so pričeli z nabavo novih zvonov, nekateri jih že imajo. Kaj, dradi Polensaki, bi ne bili tudi mi na Polensaku voljni pričeti z nabiranjem za nabavo novih zvonov! Kaj ne, zdelo bi se nam, da so se vrnili presrečni predvojskinci, ako bi nas drug leto v adventu klical k zornicam nov zvon, sličen predvojskinemu! Zeleti bi bilo, da bi o tem pričeli razpravljati občinski odbori na svojih sejah. In naj bi se izmed najodličnejših in delavnih mož v župniji izvolil nekaj pripravljen odbor, ki bi prevzel to akcijo ne glede na nobeno strankarstvo. Pokažimo, da nočemo zaostati za sosednimi župnijami, da se v tem oziru sme naša župnija zares imenovati napredna župnija. Pokažimo, da ljubimo svojo krasno Marijino cerkev in priprošnjico Mater božjo, patronico naše župnije! — Dobili smo novega trgovca g. Mursiča od Sv. Lenarta pri Veliki Nedelji, kateri pa našima starima naprednima trgovcema ni nič kaj po volji, ker jima je pričel močno konkurirati z blagom in s cenami. Kupovat homo pa pač šli Polensaki k tistemu, ki bo bolj pravičen in ki bo imel boljše blago. Naj si torej to naši trgovci vtaknejo za ušesa! — Pred kratkim smo pokopali spet jednega izmed vrst naših odločnih krščanskih mož, Andreja Klajžar iz Slomov. S svojim poštenim krščanskim obnašanjem je bil pri vseh faranih spoštovan. Vzgojil je svojega sina, ki je odločen in trden naš pristaš. Pokojnemu našemu somišljeniku bodi zemljica lahka!

Novo leto je tu. Ali ste že Barbarčani obnovili naročnino? Mislim, da ne bode nikdo izostal tedi v Novem letu. Mislim namreč, da vsaka poštena haloška hiša ostane tudi naprej zvesta. Tudi novi naročniki se sprejemajo. »Narodni list« je propadel, zato pa si tudi lahko tisti pristaši naročijo naš list. V prihodnjem letu dobimo zvonove za župno cerkev. Poskrbite posestniki, da naročite list, da bodo vaše hčerke si lahko za spomin shranile dotično številko, v kateri bo popis slavnosti, na kateri bodo vaše hčerke družice in v pozni starosti se bodo s ponosom spominjale veselega dneva in kazale dopis v »Gospodarju« o slavnosti svojim otrokom. Tudi vsak drug si bode preskrbel »Gospodarja«, zato Barbarčani glejte, da ne bomo zadnji. Poslanec g. Žebot naj pa zopet k nam pride na shod, ker mu imamo mnogo povedati, da bi se potegnil za nas. Tistega pa, ki je strgal dne 10. decembra plakat za agitacijo za naše liste pribitega na lipi pri cerkvi, pa naj bode sram. To je slabo junaštvo. — Tukaj se plačuje staro vino l. 1921 po 32 K.

Poštna zveza pri Sv. Barbari v Halozah. Tukaj je nimamo četrto leto svoje vozne pošte. Nekaj časa je vozila završka pošta od Borlskega mosta našo. Zdej je pa tudi to prenehalo. Poštni sel hodi celo v Bukovce do g. Hrga po našo pošto. Istotako hodi menda tudi iz Zavrč. Kadar pa doleti poštnega sela, invalida brez leve roke na potu dež, pa je vse mokro. Ali ni to slabo za nas in za urade v Ptuj, da imamo samo trikrat na teden pošto, in še vozne ne. Zakaj pa davke plačujemo, pa nimamo od tega nič, in tudi država nam nima kaj pokazati, ker se je z našim davčnim denarjem pri nas, pri Sv. Barbari ali sploh v Halozah napravilo ali nabavilo. Zato se pri nas oglašajo glasovi, da bi nam naj dali poštini avtomobil, ki bi vozil lahko vsak dan od nas, od Zavrč, Sv. Marjete in od Sv. Marka. Imamo tudi v župniji moža, ki bi tudi sprejel službo šoferja in mislim, da ne bi odrekel, ako bi bil primerno plačan, ako imajo gospodarje ministri svoje samoderče, katere mi z davki plačujemo in vzdržujemo in ako vlada v Beogradu, v kateri je sedel tudi somostojnež Pucelj, razmetava težke milijone za brezverske Sokole in pohujšljiva gledališča, potem mora imeti denar za stvar, ki so bolj potrebne; in to bi bil samoderč za pošto vožnjo. Bil bi pa tak poštini samoderč tudi obenem pripraven za vinske kupce, ker bi še potem marsikateri rajši k nam zdrknil po vino, ki je dobro, ako bi imeli redno vozno pošto. Prosimo poslanca g. Žebota, naj poskuša doseči avtomobilsko pošno zvezo, in naj nam v prihodnji številki »Slov. Gospodarja« pošlje še druga navodila. Oglasijo se pa naj z isto zahtevo v »Gospodarju« tudi druge sosedne fare in naj razložijo svoje zahteve. Pa tudi iz naše fare naj se še oglašijo drugi dopisniki s svojimi mislimi.

Kako se nam godi v St. Jurju ob juž. žel. Kakšno je politično življenje, vam ne bom poročal, ker je tako znano, da je naša župnija skoro cela v taboru KZ. Samo nekaj žalostnega se pač pojavlja tudi pri nas, kar se je posebnost videlo zadnjič pri sokolski veselici pri Klajnsku. To je, da očetje in matere, ki se prištevajo k naši stranki skoro med prvimi, puščajo svoje otroke med Sokoliče in Sokolice, da tam nastopajo v gostilniških prostorih. Žalostno, pa resnično! Pri takšnih razmerah se pač ni čuditi, da društva pri nas hirajo, ako se drugače odločni pristaši KZ tako pohlevno udajajo brezverskemu učiteljstvu. Očetje, matere! Več značajnosti! Ni se treba bati, če otrok ne bo pri Sokolu, da ga bo učitelj sovražil! Pač pa povejte učiteljem, proč roke od naših otrok! — Most pri Sikošku je tudi dodelan, ter je bil zadnje nedeljo blagoslovljen. Tudi lep križ je napravljen na novem mostu. Posebna zahvala, da je križ na mostu, gre pridni nabiralki, Solerjevi Zefki, ki je nabrala za njega par tisoč. Kakor se čuje, mislijo

naši pridni igralci in igralke na Stefanovo prirediti igro «Črnošolec», ki je baje zelo lepa. Treba je pa tudi, da podpirate naša društva in nikar ne žalujte, če daste tudi kakšen dinar v ta namen.

Kaj nam poročajo od Sv. Martina pri Slovenj-gradu? Sprejmite gospod urednik tudi iz naše nadzupnije nekaj novic. Dobimo nov, veliki zvon iz Maribora in tudi štiri podružnice dobijo zvonove. In zdaj pa pričakujemo nam priljubljenega ključarja Iv. Arimana, da bode tudi prišel zbirat za homške zvonove. — Tudi petje imamo pri nas jako krasno, imamo moški zbor, vsa čast in hvala pevovodji in g. kaplanu za njuni trud in požrtvovalnost, le tako naprej, za čast božjo in za sloves naše nadzupnije. Tudi orliški krožek smo si ustanovili in je že precej članic in zato ni nekaterim po volji, ker bolj cenijo sokolstvo, seveda je bolj veselo pri Sokolih, če imajo kakšno veselico, je potem ples in pijanje, pri Orlih pa tega ni in za to smo si ustanovili Orlice. Dekleta, le v Orlu naprej!

Vzor Kmetске zveze. Krajevna KZ v St. Ilju pod Turjakom je imela dne 3. decembra t. l. sejo, na kateri so odborniki podali svoja poročila o delovanju v preteklem poslovnem letu. Sklenili so, da se mesečne seje vršijo odslej vsako prvo nedeljo v mesecu po rani sv. maši. V izrednem slučaju potrebe odloča načelnik v sporazumu s tajnikom in blagajnikom. Isti dan se je vršil letni redni občni zbor. Izpopolnil se je odbor, nakar se je razvil razgovor o klanju živine, o nakupu slame itd. Načelnik razloži navzočim članom dolžnosti članov do organizacije. Vsak član mora imeti naročene naše liste, ubožnejši imajo po več skupaj en list. Člani naj se večkrat posvetujejo z odborniki posameznih vasi, in odborniki naj želje članov sporočijo na seji. — Člani imajo pravico, da se obračajo na Tajništvo SLS v Celju v raznih pravnih, vojaških in davčnih zadevah. Glede dohodninskega davka daje pojasnila članom tudi krajevno tajništvo.

Iz Prekmurja. Tudi v našem Prekmurju smo se začeli zadnji čas močneje gibati. Velika škoda je, da je naš voditelj poslanec Klekl še vedno tako bolan, da ne more na shode. To so hoteli izkoristiti nasprotniki in prišel je najprej dr. Kukovec, za njim pa tudi njegov liberalni bratec Pucelj. Mi krščanski Prekmurci pa takšnih prerokov ne potrebujemo, zato smo jima precej ostro izprašali vseh in jim temeljito povedali svojo sodbo. Naša stranka je imela ta mesec shod pri Sv. Sebastijanu, kjer so se v lepi slogi združili katoličani in evangeličani. Velik naš shod je bil v Gor. Lendavi. Zbralo se je več tisoč naših pristašev. Ustanovili smo Kmetško zvezo. Tudi pri Sv. Juriju se je vršil naš zaupni shod z zelo lepim uspehom. Ravno tako tudi v Cankovi. Tako se pripravljamo tudi mi in prepričani smo, da nam hudič ne bo preveč uspešno sejal ljulike.

Iz Laškega okraja. Letošnjo jesen se je v našem okraju dogodilo več žalostnih slučajev, da so se fantje med seboj stekli in na dveh krajih je prišlo do umora, pri tretjem slučaju v Strenskem pri Rimskih Toplicah pa ni znano, ali je bil umor, ali nesreča. Fantje, pamet! Tudi tatvine so zadnji čas precej na dnevnem redu. — Vzrokov je več in bilo bi preobširno vse navajati. Gotovo je samo to, da je mnogo važnih činiteljev na delu, da iztrgajo ljudstvu vero in poštenje. Od orožništva pa tudi ne smemo veliko pričakovati, ker je preslabo plačano, da bi moglo svoje delo natančno vršiti.

Prazen policijski zapor pri štirih neodkritih ubojih. V Novem Sadu se je zgodilo te dni nekaj nenavadnega: Policija je namreč javila, da so bil vsi policijski zapori dne 18. t. m. na večer prazni, torej brez jetnikov, kar je gotovo nekaj izvanrednega za Novi Sad. Novosadsko časopisje pa dostavlja temu izvanrednemu dogodku opombo: Policijski zapori v Novem Sadu so bili prazni dne 18. t. m. pri štirih še neodkritih ubojih.

Ogromen požar v Splitu. V noči od sobote na nedeljo je požar uničil železniške delavnice v Splitu. Škoda gre v mnoge milijone in je tem večja, ker so dalmatinske železnice brez zveze z ostalim prometnim omrežjem države, tako da jim preti vsled uničenja popravilnic zastoj. Preiskava o vzrokih požara je v polnem teku.

Vesele božične praznike in prav srečno Novo leto želimo vsem bralcem in bralkam «Slov. Gospodarja» iz Zaječara 4. art. puka vaši vojaki-rojaki. Josip Zdotski ob Sv. Juriju ob juž. žel. Karl Kamauer, Zg. Kungota pri Mariboru in Josip Bogdar iz Presike. — Vesele božične praznike domačim in sorodnikom, pošljajo slovenski fantje finansijske kontrole v Gružu pri Dubrovniku: Ivan Voršnik iz Dobrne, Lovro Richter iz Skofje Loke, Franc Ročnik iz Črne.

Za Dijaško kuhinjo v Ptuj st. nabrala Tomaž Korpar in Lojze Lah 50.50 Din. na sedmini za pokojnim Josipom Večerjevič.

Posojilnica v Gor. Radgoni nam poroča, da je s 1. januarjem 1923 zvišala obrestno mero hranilnim vlogam na 5 odstot., za vezane vloge proti odpovedi plačuje tudi več. Opozorjamo na današnji inserat. 1092

Gospodarstvo.

Vinogradniki v Vojvodini v krizi. Na severovzhodnem koncu naše države, v okolici Vrška in Bele Cerkve je mnogo vinogradov. Domačini-strokovnjaki cenijo tam letni pridelek vina na 400.000 hl. Od te množine morajo prodati in izvoziti v tuje kraje najmanj polovico. Sedaj že dve leti izvoza ni, ali pa le v neznatni meri. Povrh je letošnji pridelek zelo slab. Interesentje povdarjajo, da kljub pogodbi s Čehoslovasko vina ni mogoče izvažati, ker se prodaja tam dobro vino po 3—5 čehoslovaskih kron, slabo vršacko pa bi vsled prevoza in visoke carine stalo 6 čehoslovaskih

kron. Sodijo, da bi se zamoglo prebivalstvu iz nevolje in krize pomagati le s sledečimi sredstvi: 1. Okrog 200.000 hl najslabšega vina se destilira in z destilatom okrepi ostalo vino, da bi bilo močno in sposobno za izvoz. 2. Davek na destilat se opusti, odnosno spremeni v trošarinski davek in ta se ne plača, ako se destilat uporabi za zboljšanje vina ali izvozi v inozemstvo. 3. Splošni popust 50 odstot. na železnicah, ako se vino izvozi v druge kraje naše države in 75 odstot. — torej tri četrtine popusta, ako se vino izvozi izven naše države. Računajo namreč, da bi na ta način vršacko vino lahko pripeljali celo v Ljubljano in Maribor in bi bilo cenejše, kakor je naše domače. Če se spominjate, so to bistveno iste zahteve, kakor so jih stavili južni Tirolci pred leti. Če se udeležijo, bomo slovenski vinogradniki imeli zelo hudo konkurenco in kriza ne bo le v okolici Vrška in Bele Cerkve ter drugimi deli Vojvodine, temveč tudi pri nas. Vinogradnikom po sedmih dobrih letih preti prav resno sedem «suhih» let, kajti tudi v Dalmaciji tožijo o preobilici vina. Treba bo zelo resno misliti in delati na to, da nam naši vinogradniški kraji gospodarsko ne propadejo.

«Nauk o čebelarstvu» je naslov novi knjigi, ki jo bodo čitali vsi čebelarji in prijatelji čebelarstva z velikim pridom. Knjiga je tretja izdaja Janšev čebelorečje; predelal jo je Franc Rojina in dodatek o Alberti-Znideršičevem panju je spisal M. Humek. Knjiga ima natančna pojasnila in podrobne črteže. Ravno zaradi svoje nazornosti in temeljitosti za današnje razmere ni predraga. Stane 24 dinarjev in se dobiva v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejm dne 15. t. m. se je pripeljalo 115 svinj in 1 koza. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 400—600 K, 7—9 tednov komad 800—900 K, 3—4 mesece 1600—1800 K, 4—6 mesecev 2500—2800 K, 8—10 mesecev 3000—3800 K, 1 leto 5000—6000 K, koza komad 500—600 K.

Iz zagrebskega žitnega trga. Zanimanje na zagreškem žitnem trgu je postalo sedaj pred božičnimi prazniki zelo veliko. Konsumenti so povpraševali po koruzi, pšenici, ovsu in moki. Pšenice je dovolj na trgu in se plačuje po 1620—1640 ter še dražje. Najbolj ponujajo umetno posušeno koruzo po 1120—1130 K. Stara koruza prihaja na trg v precej zanemarjenem stanju in je zelo draga namreč po 1300—1500 K. Ječmen za pivovarne stane 1400—1450 K, za krmljenje 1250—1350 K. Oves je poskočil v ceni in stane 1150 K. Moka nularica se plačuje po 24.30—24.60 K. Otrobi se prodajajo po 700—750 K.

Cena jabolkam je precej porastla. Trgovci plačujejo v Slov. gor. jabolka po teh le cenah: slabe 6 K, srednje 7—10 K, izbrane vrste 10—14 K 1 kg.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 208—302 naših kron, francoski frank stane 21.90—22.10 naših kron. Za 100 avstrijskih kron je plačati 0.56, za 100 čehoslovaskih kron stane 914—926, za 100 nemških mark je plačati 6.20 in za 100 liških lir 1496—1512 jugoslovanskih kron. V Curihu znaša vrednost naše krome 1.45 centimov (1 centim je 1 vinar). Od zadnjega poročila je vrednost naše krome padla za 25 točk.

Dopisi.

Sv. Križ pri Mariboru. Naše zabavno-poučne novice učinkujejo, kakor težke bombe. Čudovito zlasti upliva na Verdonika. Le premislite, ljudje božji! Samo ena notica je povzročila, da se je dal ata Verdonik izbrisati iz Kmetске zveze! Kolika neprecenljiva škoda! Zgubili smo najboljšega, najbolj navdušenega in najbolj brihtnega agitatorja naše stranke. Kdo se je leta 1920 najbolj «martrale», da bi zbral volilce za Kmetško zvezo? Kdo je na dan volitve, dne 28. novembra 1920, zbral celo trumo zavednih križarskih volilcev v svojih prostorih ter jih navduševal s prepričevalno, v srce segajočo besedo, naj sputijo kroglice v škrinjico KZ? Kdo je tudi oklofutal nekega posestnika, zagrizenega samostojnega in največjega sovražnika naše stranke, da je potem pri volitvi župana uplival na to, da ne sme biti izvoljen samostojnej Galunder, ali pa kdo drugi njegove stranke? Vse to se je zgodilo pri Verdoniku, ki ni miroval ne po dnevi in ne po noči, ko je bilo treba delati za korist KZ. In zdaj! Oh, zdaj bo pa KZ pri nas popolnoma propadla, ko se je porušil njen steber, njena prva vodilna moč. Dalje prihodnjic.

Sv. Lenart v Slov. gor. Slov. kat. bralno društvo pri Sv. Lenartu v Slov. gor. priredi dne 26. decembra 1922 ob 3. uri popoldne v društveni dvorani Arnušove gostilne pri Sv. Lenartu veselico. Spored: 1. Božičnica in obdarovanje orlovskega naraščaja, 2. igra «Razvalina življenja», 3. prosta zabava. Člani in prijatelji društva iskreno vabljeni. Gostje dobrodošli. Odbor.

Jarenina. Položili smo v smirno spanje uglednega in vzglednega kmeta Franca Donko iz Vukovskega dola. Stevilna množica ob grobu blagopokojnega je pač pričala, da je bil to mož izjemnih vrlin. In res je bil Franc Donko eden izmed tistih kmetijskih stebrov, na katere se da zidati dom sreče in zadovoljnosti. Od priprostega viničarskega sina ga je povzpela pridnost njegovih rok do imovitega kmeta. Na ljubkem gričku si je uredil svoj obširni dom in Bog mu ga je blagoslovil, ker je bil mož pravičnosti in poštenja, poln sočutja do trpečih sirot. Odprl je roke, odprl srce, kadarkoli je bilo treba lajšati gorje in trpljenje svojega bližnjega. Kletev in žalitev nista oskrunjali njegovih ust, pač pa jih je blažila iskrena molitev. Ob svojem domu si je postavil lično kapelico, iz katere se je dan na dan vedrilno oglašal njegov ljubljeneč-zvonček, kojega žalni glas je spremljal tudi duše pokojnih sosedov in nadzvezdne višave. Tukaj je naš blagi oče Donko vsak večer dvigal svojega duha k ljubemu Bogu, ko je zvonček razlil svoj «Ave Marija» po selih in domovih lepega Vukovskega dola. Ko pa mu je kruta svetovna vojna izrgala iz kapelice bronastega prijatelja, je bila ločitev nad vse gniljiva: Pokojni je spremlil zvonček v Jarenino, ga spravil na vojni voz, pokleknil pred njega, ga poljubil in se razsolzil ob bridkem slovesu. Od tega časa naš blagopo-

kojni Donko ni bil več vesel; žalost se je naselila v njegovo blago srce in sedaj je odšel v 78. letu svoje starosti poslušat rajski glas nebeskega zvončka, kateri nikdar ne utihne. Z Bogom, oče Donko! Zelimo priti srečno za teboj, z lahko smrtjo, kakor je bila tvoja, ko si se tako lepo poslovil na zadnjo pot z besedami: «Dajte mi palico, jaz grem!» Gniljive besede č. g. dekana ob tdpitem grobu so izvabile mnogobrojnemu občinstvu sumeče lhtenje. Blagor mu, kdor zariše v življenje žalnočih enak spomin!

Sv. Benedikt v Slov. gor. Naši delavni Orli pripravijo na Stefanovo popoldne po večernicah prestavo zgodovinske, zelo zanimive igre «Mlini pod zemljo». Igra se ponovi v nedeljo, dne 31. decembra. Vabimo domačine in sosedes k obilni udeležbi. Na sporedu so tudi pevske točke in govor.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Na Stefanovo, dne 26. decembra priredi naše Bralno društvo Slomskovo slavnost z obširnim sporedom ki obsega govor veleč. gospoda župnika Mat. Zemljica, petje, deklamacije, prizor in 5 dejansko igro «Za pravdo in srce». Obenem nastopijo zopet zaželeni tumburši, tako v dvorani, kakor pozneje med srečolovom pri Jureševcih. Pridite v obilnem številu!

Ptuj. Dekliška Marijina kongregacija (minorilski samostan) prijazno vabi na prireditve gledališke prestave, katera se vrši dne 26. grudnia ob 3. uri popoldne v dvorani Narodnega doma. Somišljeniki, prijatelji Marijine družbe, da si izpopolnite veselje božičnih praznikov, pridite si ogledat krasno dramo «Zmaga Najsv. Zakramenta», igra v 6 dejanjih, ki se bode na vsestransko željo občinstva ponovila na praznik sv. Stefana.

Gajeveci niže Ptuja. Preteklo nedeljo, dne 17. decembra, se je vršila po staroslovanski šegi sedmina za blagim pokojnim očetom našega vobče priljubljenega župana g. Fr. Ranfl. Ob tej priliki se je med navzočim na predlog g. Venta, veleposestnika iz Osluševca, nabralo 400 K za Bralno društvo pri Sv. Marjeti niže Ptuja. Zelimo obilo pesne-movalcev, vsem darovalcem pa stoterni Bog plačaj!

Sv. Barbara v Halozah. V nedeljo, ko je naš kraj obhajal svoj rojstni dan, je bil naš varoš okinčan, zastave na soli, cerkvi in župnišču. Neka stara ženka, ki je videla zelenje na oknih, je vzdihnila: «O, da bi naše učiteljstvo tudi ob telovi procesiji okrasilo svoja okna!» Drugim varošanom, posebno g. županu, pa se ni zdelo potrebno razobesiti zastav, morda jih nimajo, pa naj si je omislilo, ker imajo za razne tožbe dosti denarja. — V nedeljo so pri pozni službi božji mično peli šolski otroci, učitelji so bili, razza šolskega vodja, vsi pri sv. maši. Šolski vodja ljubi bolj pohajkovanje po kršmah! — Gospod župnik, v nedeljo si bil na pokopališču ter si gotovo opazil, da je nekdo vozil škoti pokopališče s težkim vozom. Govori se, da je šolski načelnik vozil na svoj sadonosnik stranišče iz šole. Često mu je dovolil šolski vodja. Čudno, da se taka nesnaga vozi po svetem kraju, kakor je pokopališče. — Gospa Marica Korjenakova, ki eno celo leto ni hodila v šolo, je spet nastopila svoje učiteljsko službo. Pravijo, da dobi za svoje enoletno brezdelje mastno plačo. — Kje pa je naš nadečitelj Ogorelec? Ali se že ne bode skoraj razpisala nadečiteljska služba, da bode enkrat zavaladal red na naši šoli? Imamo 8 razredov, kje pa je še ena učiteljska moč? Prej smo stavili s krvavimi žulji šolsko palačo, kjer se sedaj podijo podgane. — Kaj pa dela župan, ki se osnaži redno in vestno od raznih odpadkov našega tržišča? — Kje je telefon za naš prometni kraj? Vse spi spanje lenobe in malomarnosti! — Čuje se, da dobimo v dveh mesecih še tri nove zvonove za farno cerkev. Je že tudi čas, saj se že dve leti v ta namen pobira!

Ormož. Preteklo sredo smo pokopali odličnega našega moža Ivana Jeremica, posestnika in mlinarja na Huru. Pogreb se je vršil ob vodstvu treh duhovnikov in ob obilni udeležbi ljudstva. Priljubljeni naš mož je umrl naglo in nepričakovano. Na grobu se je poslovil od njega njegov prijatelj kaplan Vesenjaj.

Sv. Bolfenk pri Središču. Zadnjo nedeljo so imele vse občine volitev cerkveno-konkurenčnega odbora. Zmagala je Kmetška zveza v razmerju 3:2. Samostojni liberalci so napeli vse sile, da bi prodrli, pa jim ni uspelo. Spoznali so, da severni vetrovi iz miškeve luknje ne bodo več oločevali. Naš kranjski atek in župan pa so šli — v penzijo. Mogoče je, da vložijo rekarnz.

St. Jošt na Kozjaku. Na Stefanovo dne 26. t. m. priredi odsek bralnega društva na Dobrni s sedežem v St. Joštu ob 1. uri popoldne v prostorih ljudske šole igro: «Mojstra Križnika božični večer» z govorom in petjem. Vstopnina 2 Din. in 1 Din., za otroke 50 par. Ker je čisti dobiček namenjen za cerkev, se preplačila hvaležno sprejemajo. Na veselo svidenje torej!

Mozirje. Umrl je tukaj dne 14. decembra ugledni tržan g. Anton Goričar, bivši načelnik okrajnega zastopa gor-njegrajskega ter ključar župne cerkve v Mozirju. Bil je veren mož. N. p. v m.!

Laško. Klerikalni zmaj, kateri je ob priliki zadnjih občinskih volitev v Ljubljani tako zelo vznemirjal stare in mlade liberalne demokrate in njihove zaveznike cicibambule, je dan pred volitvami dne 2. decembra zamahnil z repom tudi po Laškem trgu in sicer je zadel postni urad in tako zmešal uradništvo, da so pošto, namenjeno v Smilavž, poslali v St. Jedert, a pošto, namenjeno v St. Jedert, so poslali v Smilavž. Kleri—klerikalnega zmaja, Pucelj, dej ga dej!

Nosite zaradi njihovih velikih prednosti

PALMA

kaučuk potpetnike in potplate

